

HETILAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetések és hirdetések is küldendők.
Kéziratok nem adának vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetés:
Egész évre 2 frt. — Félévre 1 frt.
Hirdetési díjak: Egész oldal 16 — Fél oldal 8-50 Negyed oldal 4-50. — Bélyeg díj minden hirdetés után 30 kr.
Nyiltér petit sora 10 kr.

Zenta, 1889. január 26.

Az egyéni, társadalmi, sőt állami életnek vannak momentumai, melyek, ha megfelelő figyelemben részesíttetnek, ha kellően felhasználtnak, ha ész- és czélszerű alkalmazásban részesülnek: az egyén, társadalom vagy állam boldogulásának alapkövévé válnak.

Mindenkinek megvan a szerencsés pillanata, csak nincs meg mindenkiben a kellő tudat, körültekintés és tapintat e kedvező pillanatot üstökön ragadni, sőt gyakran erély és bátorság hiánya foszt meg sokakat a szájába repülni vágyó sült galambtól.

Nem arrogáljuk magunknak a prófétai ihletégtől megszálltságot, de tekintve a constellációt városunkban, bekövetkezettnek véljük azon pillanatot, melynek tovaröpülését okszerű felhasználás nélkül megengedni egyenlő volna, a kínálkozó sült galamb elutasításával.

Különböző érdekek egymás ellen való ádáz harcában egész évtizeden át vajdunk oly intézmény létesítésén, mely városunknak oly eszközt állít rendelkezésére, mely nélkül manapság a korral való haladás teljesen kizártnak tekinthető. A pártok vilongása, a minden áron, saját rovásunkra is törekedő ellenségeskedés a haladás csiráját megölték, mert „inter arma silent leges“, és midőn már a keserűség pohara egész csordultig megtelt, midőn már a

helyzet nálunk csaknem tarthatatlanná vált, midőn a pártok majdnem a beszámíthatatlanságig jutottak; előállott az ily állapotban szükségkép bekövetkezni szokott állapot: a gyánkodás.

A megyei fennhatóság városunk közgyűlése által megszavazott, de Pontiusból Pilátusig megfellebbezett vasutépítési hozzájárulást minden ellenszegülésünk dacára kötelezővé tette és így most lesz mielőbb vasutunk, mely a nagyvilággal juttat bennünket érintkezésbe.

Összeköttetésbe jutunk oly termőterületekkel, melyek nincsenek abban a kedvező helyzetben, mint mi, kik vízi uttal is rendelkezünk, és ez az, a mivel fölényt gyakorolhatunk más városokkal szemben.

Az olesó vízi ut eddig is ide terelte a környék gabnafölöslegét, mert nálunk az olesóbb szállíthatás folytán az árak magasabbak voltak.

A kocsin való szállítás azonban majd az utak járhatatlansága, majd a különböző földművelési munkálatok által igénybevett teherszállító állatok folytán nem volt oly mérvben eszközölhető, mint ez a gőzerő által felmentett fuvarozások után fog történni.

A gabnafelhozatal a vidékről tehát gyarapodni, a teherszállító hajók Tisza-partunkon való kikötése szaporodni fog és ez

annál inkább, minél nagyobb kényelmet nyújtunk azok kiköthetésére.

Folyó hó 29-iki rendkívüli közgyűlés fog határozni, miként szereztessék be a vasutépítéshez megajánlott 200,000 frt. Ezen határozathozatal alkalmával időszerűnek látszik egyszersmint arról is megemlékezni, miként szereztessék be, vagy teremtesék elő azon összeg, mely a most csaknem egészen használhatatlan állapotban lévő rakpartunk felépítésére és a változó viszonyoknak megfelelő meghosszabbítására elodázhatatlanul szükséges. Ugyanez alkalommal megpendíthetnék a kaszárnyaeépítés eszméjét is, mert hogy a vasut megnyitása után, a tiszai kerület gőcpontján katonai telep létesülhet, az több mint bizonyos és hogy mily hatással van nagyobb számú katonaság itthelyi elszállásolása a város forgalmára és élénkülésére, az magyarázatra nem szorul, azt eléggé illusztrálja Szabadka városa, mely ez intézmény létesítésére a lefolyt évben is több mint egy millió frtot szavazott meg.

Mint mondánk, a 200,000 frt vasuti kölcsön beszerzésénél a rakpart és kaszárnyáról is meg kell emlékeznünk, mert ha nagyobb üzletet köt a város ugyanegy alkalommal, nagyobb előnyöket is érhet el a kölcsön megkötésénél és hogy ezen intézmények mielőbb elkerülhetlenül létesítendők, arról mindnyájan meg vagyunk győződve.

TÁRCZA.

Török historia.

Nem tudom, hogy milyen nyelven irjam meg ezt a történetkét: tothbélál avagy szabóendrél-e? Első sorban azt jelentené, hogy a „Mille et une nuits“ című száz éves és 36 kötetes regetárból esentem; a másodikban reám fognák, hogy a „Deutsche Groschen Bibliothek“-ből fordítottam le, amelyben minden orosz regény megvan — németül. No de mivel csak reportot írok, talán impozáns tudományos apparatus nélkül — magyarul is elhiszik.

Hol volt, hol nem volt, volt tehát egyszer egy török diplomata, aki most Orsova felé utazik, maga egy waggonban „les pattes en avant“, — a talpak előre, amint a francia mondja: vagyis bezinkelve légmentesen, háromszoros koporsóban. Ez a szegény diplomata egy szép napon a következő fermánt kapta Stambulból:

Étnek vehd dsümbüli! — Ami tothbélál annyit jelent hogy: „Meg kell halnod kutya!“

(... igazhívő musulmán nyelven pedig egy — arany zsinórt), mondaná Mikszáth.

Csak hogy nincsenek többé igazhívő musulmánok a Dolmabagdzsében, oda is befészkelte már magát a nyugati kultúra, mindenféle humánus intézményeivel együtt.

Vagyis elküldték a törökünknek a prózaikus kék ívet.

Stambulban ugyanis így okoskodtak: Minek zuditsuk mi nyakunkba a nyugati civilizatio feljajdulását felesleges kegyetlenségekkel? Dobjuk ki egyszerűen állásából. Azt már teljesen belátására bizhatjuk, vajjon elkényeztetett és eladósodott világi létére — a Hotel-Garniban vagy a lánczhydról tetszik-e majd neki elhagyni ezt az árnyékvilágot, (egy árva piaszter nélkül a zsebében.)

Mert a boldogtalan török diplomata fölig volt ám eladósodva s e mellett rajongott a nyugati kulturáért. Nem tartott ő semmit a tulvilági hurikra, de annál jobban tartotta az e világiakat mindenféle Korán-tiltotta nedűkkel néha hajnalig.

Szemet szurt ez az istenfélő Scheik-ül-Islámnak, (hogy a Próféta termékenyítse meg szívét több ily erkölcsigazságokkal!) — aki a jámbor

mozlimek közt olyan tekintélynek örvend mint nálunk pl. Simor János vagy Wahrmann.

No de egy kis borocskaért ilyen szigorú rendszabályozás!

Csak hogy a Sheik-ül-Islámnak két szeme van. Csak az egyiket szurták a vig diplomata megrovási kalandjai; a másikat az önfia döföste, aki meglett ember léte állás nélkül élt az öreg szakállán, illetve a rue de Pera aszfaltján, ahol a nyugati kulturának gyakorlati tanfolyamát végzik a nemes effendik.

Sapienti sat. Ezek után még csak a részletek érdekesek.

Az aranyzsinórozást a következő közlemény előzte meg egy fővárosi német lapnak Törvényeségi csarnok rovatában:

„Érdekes jogi eset foglalkoztatja jelenleg a fővárosi jogászokat. Egy külföldi hatalom diplomaciai ügyvivője ellen atyasági keresettel lépett egy franciaországi nő. Kérdés: illetékes-e honi bíróságunk ebben a perben, nem védi-e a diplomatát exterritoriális joga?“ stb.

Magától értetődik, hogy semmiféle jogászok körök nem érdeklődtek a szóban forgó exterrito-

Hosszu évtizedes harcok után, rövid idő óta némileg türehető állapotok vették kezdetét közügyeink terén és ezen kedvező momentumokat észszerűen felhasználni, ez kötelessége intéző köreinknek. „Fortuna juvat audaces.“

Helyi és vidéki hírek.

— A városi képviselő testület f. é. január hó 29-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Előterjesztése Főispán ur Ó Méltósága 16-ik sz. levelének, mely szerint értesíti a város képviselő testületét, hogy Rezsny Aurél zentai járási szolgabíró urat Zenta város rendőrkapitányává kinevezte és felhívja a képv. testületet, hogy nevezett rendőrkapitánytól a hivatalos esküt kivéve, 1200 frt évi fizetését f. évi február hó 1-jétől tegye folyóvá. 5. sz. Eln. 2. Jelentése Boromisza János polgármesternek, mint a város képviselésére kiküldöttnek a vasúti részvénytársasági alakuló közgyűlés lefolyásáról. 3. Ezzel kapcsolatban javaslat a vasút építésre megajánlott 200,000 frtnak mikénti beszerzésére nézve. 4. Jelentés a legelő jószágoknak a nagyréti területekről közgyűlési 335/883-ik sz. határozat folytán lett behajtásáról. 217. sz. 5. Előterjesztése a gőzfűrdő megvétel szerződésének és jelentés a fűrdőépület és szerelvényei átvételéről. 6. Város mérnöki jelentés a tanyai és felsőhegyi tehén csorda s egyéb jószágoknak a nagyréti legelőre lehajthatása és kocsiközlekedés végett a vaspályán szükséges átjáró építésének kieszközlése tárgyában. 7. A vasút építési vállalkozók kérvénye 100,000 drb közönséges téglának a város készletéből eladása, vagy kölcsönadása tárgyában. 839. sz. 8. A városkocsisok kérvénye 66 frt 90 krra levert havi fizetésüknek eddigi módon 70 frtra leendő felemeléseért 11331. sz. 9. Horovitz Adolf hidvámbérlő kérelme a bérelési szerződés feloldása tárgyában. 10. Jegyzőkönyvi hitelesítők kiküldése.

— A múlt hetekben lefolyt rendkívüli megyei közgyűlés értelmében az alispán ur az épülőben levő bácsmezei h. é. vasutaknál érdekelt községek hozzájárulási összegek beszerzéséről referált, mely referációból megtudjuk, hogy a községek pénzügyi szükségletüket a „pesti magyar kereskedelmi banknál“ minden betáblázás nélkül, egyszerű adóssági kötvény alapján szerzik be. Ó-Kanizsa, Ada, Mohol és Ó-Becse a kötvényeket a közjegyzőnél már alá is irták, várván a felszólítást, hogy fizessenek. Petrovosszella a megajánlott 100,000 frtot a maga emberségéből fizeti ki. Zenta városa pedig még egyelőre ugyan nem akar fizetni, vár míg ráparancsolják. Reméljük, hogy a banknál marad még pénz részünkre is.

— A „Zentai Gazdakör“ f. hó 20-án vasárnap könyvtára javára igen sikerült táncvigalmat tartott, melyen szép számú közönség jelent meg, s a csekély 40 kros beléptidij mellett is a bevétel meghaladja a 80 frtot.

riális jog hatálya vagy a bírósági illetőség iránt. A „jogi esetet“ egy jól megfizetett újságíró csempészte be a lapba, a jogászok meglepő kíváncsiságával együtt.

Ezt a közleményt azután kellő kommentárral magyarázva, mely az érdekes jogi esetből egyszerűen országos berrányt csinált, elküldték a török külügyérnek, aki ögtön intézkedett példás megtorlásról, valamint az utód kinevezéséről.

A mitsen granító beyt elcsapták infamisan s egy rézpara végkielégítést sem kapott.

Rögtön ott kellett hagynia a keleti pompával berendezett hivatalos salonokat és szállodába tért — meghalni. Ugy látszik a török diplomaták nem éppen a legostobábbak.

Az egész „országos botrányból“ pedig igaz volt annyi, hogy a szegény musulmánok sok hölgy ismerősei között akadt egy, aki szemtelenebb volt a többiekénél. Ezt a hölgyecskét különben később el is toloncolta a fővárosi rendőrség.

Ezt a titkot vitte magával az a háromszoros érczkoporsó, mit a robogó gyorsvonat esőndes éjjelen az alföldi rónán át Keletre szállított.

Liptai Kornél.

Ellinger Béla ur, mint kiváló szakismerettel bíró hangszerkészítő, orgona és zongora hangoló szülővárosában, Zentán telepedett le. Mi, mint a kiknek alkalmunk volt eme szakmabeli ügyességéről tapasztalatot szerezhetni, a legmelegebben ajánljuk a zongora és egyéb hangszertulajdonosok figyelmébe annál is inkább, mert Ellinger ur e téren való kiképzését Budapestben a leghírevesebb mestereknél nyerte. Lakása édes atyjánál: Ellinger József ur nyugalmazott tanítónál van.

— A „Zentai Gazdakör“ február hó 2-án, Gyertyaszentelő B. A. napján könyvtára gyarapítására saját köri helyiségében felolvasást tart, melyre a köri tagok és a t. közönség ezennel meghívatik. — A felolvasás sikere annál is inkább kétségtelen, mivel felolvasónak Nt. Virágh István hitoktató ur ígérkezett. A felolvasás esti 7 órakor veszi kezdetét.

— Meghívás. A „zentai ipartestület“ tagjai a f. évi február hó 10-én d. u. 3 órakor a nagyvendéglő dísztermében tartandó évi nagygyűlésre tisztelettel meghívotnak. Csak a meghívó előmutatása mellett bocsájthatnak a tagok a gyűlésterembe. Tárgyai: 1. Elnöki jelentés a lefolyt évről. 2. Általános tisztújítás. 3. A számadások megvizsgálása és a kezelő számadóknak a felmentvény esetleges megadása. 4. A testület ez évi költségvetésének megállapítása. 5. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek azonban az elnökséghez 5 nappal a közgyűlés előtt írásban nyújtandók be. 6. Jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása. Zentán, 1889. évi január hóban. Az elnökség.

— Talált 100 frt. F. hó 21-én, Hétfőn, a délelőtti órákban az iskolából hazatérő Szabó Géza 11-od osztályú iskolás gyermek a postahivatal előtt egy csomóba átkötve 100 frtot egyesekben talált, melynek láttára körülvették öt pajtásai s Nagy József vendéglősnek IV. e. f. osztályos fia a találtól a pénzt elvéve azt együttesen röktön a kapitánysághoz bevitték, a hol a szerencsés vesztes Wuits Szávó ur épen veszteségét jelentette be. Wuits ur a kis becsületes találók közül az első 2 frt, a másodikat pedig 1 frt jutalomban részesítette, mely nagylelkűség éppen nem áll arányban a kis gyermekek becsületudásával, kiket legalább is 10 frt jutalomdíj illetett volna meg a szokásos 10% szerint. Különösen rá is fért volna kivált az egyik találóra mint szegény özvegy asszony gyermekére.

— Dr. Molnár István Lajost, zombori főgymn. tanárt s a „Bácska“ érdeműs szerkesztőjét — mint legmélyebb részvétellel értesülünk — igen súlyos baleset, szélütés érte, mi miatt a közel jövőben mind tanári állásától, mind a lapszerkesztéstől vissza akar lépni. A kinek valamikor az életben bármilyen összekötötése, vagy — habár rövid — ismeretsége is volt a sors-sújtott, derék férfiaval, lehetetlen, hogy dr. Molnár I. L.-ra a szív legtisztább, meleg érzésével ne gondoljon s neki azt ne kívánja, vajha ismét visszanyerhetnők őt a jövőnek ugy, miként élt a múltban minden szép, jó s nemes eszmének. Ugy legyen!

— Szerb testvéreink által szent Szabasz ünnepepén tartatni szokott, hagyományos táncestély tegnap zajlott le a nagy vendéglő dísztermében. Mikor e vigalomra szóló meghívót elolvastuk, egy ötlött szemünkbe, az t. i., hogy még a magyar szövegű nyomtatványok is N.-Kikindán készültek. Bizony utoljára még azt hiszik a kikindaiak, hogy Zentán nyomda sincs.

— A helybeli tűzoltóegylet által jan. 12-én rendezett táncvigalom sikeréhez felülfizetéseikkel a következők járultak: Heszler és társai hengeralma és Szabó László 10—10 frt, Jablonszki Miksa (adai) 5 frt 40 kr., Matkovits József és Mucsi Menyhért 3.40—3.40, Matkovits Lajos és Schambach Emil 3—3 frt, Boromisza János 2.60, dr. Glücksthal Adolf 2.20, Bergel Antal, Braun Vilmos, Geatane von Sziklássy, Guelmno Alajos, Homay János, Klenóczky és Biró, dr. Spitzer Mór 2—2 frt, Deutsch Farkas, Rezsny Aurél 1.40—1.40, Baron Frigyes (szabadkai), Batta János, ft. Appel Ede, Dudás István, Gondl N., Gesztesy Ákos, Hadzsits József, Handl N., Hakker Adolf (szabadkai), Hirschenhauser Manó, Jankovits József, Kovács Béla, Kozits Aladár, Meleghy Gyula, Rácz Pál, dr. Strilich Antal, Schvarecz Gyula (bpesti)

1.20—1.20, Aulik János, Buza János, Barkóczy Izsó, Brestyánszki Kálmán, Csatoczi Apollónia, Deutsch Lajos, Frankl Henrik, Gubriczki János, Horváth Zsigmond, Hubert Jakab, Horovitz Lipót, Horovitz Adolf, dr. Fleisch Miksa, Kovacsé-vits József, Kraszl József, Mester Lajos, Rácz István, Szlávnity Krszta, Vörös Flóri, Vida Sándor, Zsarkó József 1—1 frt, Huszágh Nándor és Keresztury Károly 70—70 kr., Hobet N. 60 kr., Bíró Mari, Bergel Adolf, Bergel Lajos, Guszman Ignác, Groszmann N., Goldstein Ferencz, Homolya Antal, Homolya László, Kohn Ignác, Kuhn János, dr. Malesevits István, Nikl János, Szalai Jakab, Tolmácsy Márton, Vibiral Dénes, Vörös János, Zentai János 40—40 kr., ifj. Szabó István 30 kr., Monták Lipót, Grosz Bertalan, Ósz Szabó Péter, Tukats Fábrián, ifju Temesvári Sándor, Neuman Henrik, Tényi József, Kecskés István, Bergel Jakab, Böhm Illés, Babocs Géza, Fazekas Menyhért, Börcsök István, Lukács István, Bránovicski Csedomily, Klenóczky Pál, Hirschenhauser József, özv. Gráf Gusztávné, Csikmák Márton, Steiger Géza, Kührner Vilmos, Forray Ferencz, Suber Ignác, Udvary Géza, Kozics Elemér, Burány Pál, Szárics Géza, Lantos Ferencz, Horváth Gyula, Bittermann Andor, Hajdu Dezső, Stark Sándor, Biliczki Károly, N. N., Kohn Ignác, Pollyák Mátyás, Reitmann Ferencz, Klein Lipót, Frank József, Neuhut Károly, ifj. Komáromi Béla és Kohn László 20—20 krt. — Mely felülfizetéseikért a szíves adományozóknak a rendezőség a tiszeltő század nevében ezuton hálás köszönettel adózik.

— Végzetes tréfa. D. M. feketehegyi kereskedőségöd megemlegeti az újévi lövéssel virtuskodó köszöntést, Főnöke rozsdás torgó pisztolya nem akart elsülni, bement a konyhába vele, ahol a próbasütögetésnél C. Katalin eselődleányra fogta tréfából. A rozsdás fegyver a sok csütörtökmondás után végre elsült, s a golyó a leány hasába furódott, alig pár órai kioldás után meghalt. — Nálunk is, kivált szerb polgártársaink között, divik ezen félszeg szokás. Nagyobb ünnepek alkalmával durrog-pattog mindenfelé és csak különös szerencsének tulajdonítható, hogy a népszokásnak, melyet rendőrileg kellene beszüntetni, nem esik gyakrabban emberélet áldozatul.

— A Szabadkán megjelent „Közvélemény“ című hetilap, a szabadelvű párt közlönye, e hó elejével megszűnt és a párt érdekeit ezentul a „Szabadkai Közlöny“ fogja képviselni.

— Ó-Becse mezőváros, mint a bácsmezei h. é. vasutak törzsrészvényese, Gombos Béla, Debelyácsky Izidor és Gyorgyevits Ivánt jelölte ki, kik közül a megalakulandó vasút-részvénytársaság egyet igazgatósági tanácsnokul fog megválasztani.

— Újvidéken e hó 6-án este gyújtották meg a gázlámpákat. A fényes világítás nemcsak a járó-kelők kényelmét, de a közbiztonságot is előmozdítja, mert a gonoszság kerül a világosságot. Bármily oldalát tekintjük az éremnek, nálunk is elkele egy kissé több világosság.

— Sajtóhiba. Múlt számunk színházi rovatában kellemetlen sajtóhiba csuszott be u. i. „Csók“ című szindarab szereplőinek jellemzésénél kézirataink szerint Berényi Gizelláról ez mondatik: Berényi Gizella ügyes előadásért kitapsolatott, — különben kedves naiva, szerény játékkal és tiszta kiejtéssel. Ez múlt számunkban hibásan és hiányosan szedetett.

— Mit és miért gyógyít Warner Safé Curája? Gyógyít: Vesegyulladás, gerinczfájdalmat, hólyag- és esőgyuladást, hólyag catarrust, hólyaglerakodást és huykóvet, vizebetegséget, Bright-féle betegséget, rheumatismust és köszvényt. Miért? Mert ez az egyedüli szer, mely eltávolítja a savakat és lerakodást a vérből és ezen anyagok közvetlen okai minden fönnemlitett betegségek; e egyszerű gyógyszer a vérnek a vesékhez való tolulását megakadályozza, eltávolít minden gyulladást és e szervezetet a normalis állapotba, egészséges működésbe hozza; gyógyít még: sárgaságot, a máj megnagyobbodását, az epecsövek catarrusát, epelázt, székrekedést, álmatlanságot, fejfájást és különösen minden bajt, melynek oka a májbeteg-

ségben rejlik. Miért? Mert ez pozitív gyógyerőt fejt ki a májra és egyidejűleg a vesére, az epe lefolyását mérsékli és szabályozza, miáltal az egészségtelen tüneteket eltávolítja, — egyszóval ezen szervek természetes működését és így az egészséget visszaállítja. Warner Safe Curája egyszerűen el van ismerve mint a legjobb vértisztító, a vesére és a májra hat, miáltal ezen szervek egészséges működése útján minden tisztátlan és ártalmas anyagot eltávolít a vérből és azt tisztítja. Ha ezen mérgek anyagok a vérben maradnak, úgy a vérkeringéssel minden testrészbe benyomulnak, s így a legkülönbözőbb szenvedéseket idézik elő. Ez az alapja annak, hogy a legtöbb betegségnél, miért kell a fókot a vese és máj betegségében keresni. Mindenki vigyázzon és kutassa, hogy betegsége nem gyökeredzik-e a vese és a máj egészségtelen állapotában és ha ez az eset áll fenn, ne halassza tovább Warner Safe Curájának a használatát, mely neki új életet, új egészséget fog adni. C. Warner Safe Curájának ára tívegenként 2 frt és a legtöbb gyógytárban kapható. Rőpirat ingyen és bérmentve, cím Warner H. H. et Comp. Pozsony.

— **Nem mind arany a mi fénylik.** Mindenki ismeri a kereskedésekben előforduló közkedveltségű gyógyfűszappant, fogpasztát, fogport, szájjvizet stb. Az ember egyszerűen a legközelebbi üzletbe vagy gyógytárba fordul, kéri a kívánt szappant, szájjvizet vagy fogport és megelégszik azzal, a mit kap. A közönség azt hiszi; az egyik olyan mint a másik, pedig ez a közömbösség a konzerváló orvosi szerek megválasztása körül a legnagyobb vétek önmaga ellen. 1 drb. Popp-féle gyógyfűszappan 30 krba kerül és ez a szappan mégis feltűnően különbözik a többi szappanféléktől. Első sorban nem drága, mert egy darab, egy család részére több mint egy hóig elég, és e szappan kitűnő gyógytulajdonságai mellett a legfinomabb pipere szappan. Dr. Popp udvari orvos egyéb készítményei mint Anatherinszájvíze, melynek palackjait most tetemesen megnagyobbitotta, fogpasztája és fogpora oly különlegességek, melyek a számos ártalmas hamisítványok dacára, általánosan kedveltetnek, az egész világon el vannak terjedve, és kiváló gyógyhatásuk miatt, melyekkel minden száj és foghaj ellen használtatnak, egyedül kipróbált szájkonzerváló szereknek tekinthetők. Hamisításoktól azonban óvakodni kell és csak Popp-féle készítményeket kell elfogadnunk. E szerek kaphatók: Czirfusz Ferencz gyógyszerárban. Szabó S. és Nikolits M. kereskedésében Zentán.

Színház.

Színházi tudósításunkat első sorban egy meleg, elismerő nyilatkozattal kell kezdenünk, mely a színigazgatót, Pesti I. Lajos urat illeti azon becses műsor összeállításáért, mivel az elmúlt héten — a szó szoros értelmében — közönségünket meglepte. — Másrészt különben az is igaz, hogy pártfogás tekintetében az igazgató ur szinte teljesen meglehet eddigéig velünk, zentaiakkal elégedve, mert a színház minden este — lehet mondani — zsufolásig telve volt.

Szívünkkel öhajjuk hogy ez a kölcsönös meglepedés — közönség és direktor között — a szimidiény végéig megmaradjon!

Az előadott darabokról szóló szimidiény jelentésünket a következőkben foglaljuk össze.

F. január hó 19-én, szombaton adatott a „Nap és hold” A. Vanelloo és Letierrier kedves zenéjű operettje 3 felvonásban, telt ház előtt. A darab a szereplők megfeszített igyekezte folytán fényes előadást nyert, s kedélyes tárgya, fülbe-mászó zenéje élénk hatással volt a közönségre, mely tapsaival kitüntette Némethy Gizellát, Szerdahelyit és Kövessyt. Némethy Gizella: Manolát a legnagyobb tetszés mellett adta s Viola I-vel duettje, Szerdahelyivel és Kárpáti Katiczával énekelt triója hatástkeltő volt. A legsikerültebb alakok egyike Kövessy Gy.: Pikratesz d'Kalabázás herceg szerepében, ügyesen volt maszkírozva sokat nevettegetett s a szoknyák bolondját sikerült neki ügyesen alakítani. Szerdahelyiről ezuttal is csak dicsérrel kell megemlékeznünk, nemkülönben Viola I-ről, ki szintén ügyesen játszott, s jól is énekelt.

Vasárnap, 20-án Gerő Károly „Uzsaki György”-t láttuk bemutatva. — Faragó Ferenczet Bátyosy játszotta érzésteljes, drámai erő-

vel. Sári asszony szerepe Némethy Gizella kezében volt, kinek minden jelenete — de legkivált mikor az eldobott főkötőt ismét a maga helyére teszi — pompásan sikerült. Polgár Fanni Juczi szerepében ugyancsak tűzről pattant parasztleány volt, sőt — hogy őszintek legyünk — Juczikának egy kissé nagyon is sebesen pergett a nyelvecskéje. Viola a könyelmű Bátyosy Gyurit adta természetesen hűséggel, dalai is igen sikerültek. Zakhariás Flóriánt Kövesy Gy. és Fajdalmy Szilviát Kárpáti Katicza ábrázolta, józsu humorral. Mint egyik nagyobb szereplőről, Asztalosról is dicsérrel kell szólnunk, kinek Jónay Sannija semmi kivánnivalót nem hagyott maga után.

F. hó 22-én, kedden színe került „Válás után” ez. rendkívül mulattató francia vígjáték 3 felvonásban. A bérlet díjazára a színház teljesen megélt, s egy-egy vígjáték nem okoz oly nagy derűtséget, mint ép a jelen darab, melyet különösen az anyósoknak volt tanácsos megtekinteni.

A darab hőse Duval Henri; Szerdahelyi rendkívül tetszés mellett játszott, s a II. felvonásban háromszoros taps viharban részesült és Timárnéval lámpák elé is hivattott. Berényi Gizella: Diane szerepkörében köztetszéssel játszott s megálta helyét, Bourgaument Kövessy Gy. jeles komikai szerepléssel általános derűtséget okozott, s többszörös tapsban részesült. Champeaux: Tukorai L. — Gabriella: Polgár Fanni, mindkettőről dicsérrel emlékezhetünk meg. Timárné R.-nek a férjek családi rémét az anyóst sikerült a leghibebb alakítással előadni.

Szerdán, jan. 23. a „Suhancz”, Konti e kedves zenéjű operettje adatott elő. A czimszerében Némethy Gizellával, ki a pajkos, eleven szerepkört kitűnően töltötte be. Kellemes, kisterjedelmű hangjának is érvényt tudott szerezni. Timárné a nagyanyát igen jól ábrázolta; hasonlóképen Elizát Kárpáti Katicza is, mikor t. i. a kisasszony — nem énekelt, mert biz az ő dalolása — hogy úgy fejezzük ki magunkat — nagyon... csináltan volt. Moren tábornokot Szerdahelyi; Emil fiát Viola játszotta jelesen úgy ének, mint egyéb tekintetben. A két komikus alakot, Bizot gyámsot s Durand fűszerest Asztalos és Kövessy személyesítette folytonos kacagtatás mellett. Nagyszerű volt különösen Kövessy maszkírozása, ugy coupletjei, miknek az ujrászás miatt alig akart vége szakadni. Az egész előadás általában kerekdeden folyt le; hasonlóképen a karénekek is elég karszevágoan hangzóttak, mi Németh I.-t, a derék karnagyot dicséri.

Csütörtökön: Bartók Lajos jutalmazott, történeti drámája, „Thurán Anna” került színre. A főbb szereplők közül ki kell emelnünk Polgár Fannit, kinek Annája a lehető legjobb ábrázolással lön bemutatva, mit ily provinciális színpadon csak kívánhatunk. Az est sikerében méltán osztozott a hősnő mellett Szerdahelyi (Velitorisz), továbbá Pesti I. Lajos (Thurán Ausztin), egy Bátyosy (Leonhard) is, kik a gyönyörű nyelvezettel írt, hatásos drámát kellő érvényre tudták emelni. Dicséretreméltó bátorságot tanusított Berényi Gizella akkor, midőn Borbála bosszu nehéz szerepét eljátszani magában elég erkölcsi ösztönt érzett. Belőle idővel igen jó nyerhet a szín-művészet. — Tapsokban s egyéb elismerésben ez estén át nem volt hiány, mi részben magára a remek darabra is irányult.

Irodalom.

— **Előfizetési felhívás.** Husz évi jogászi gyakorlatom alatt, melyből 18 évet a bírói pályán töltöttem, különösen az urbéri s ezzel egybefüggő ügyek elintézése jutott osztályrészemül. Ezen járátlan avarra lépve, itt kutatva láttam felmerülni sok évi bírói gyakorlatom alatt a legtöbb nehézségeket, s ez ügyek elintézése rabolta el legtöbb időmet, mert akkor mint kezdőnek nem állott rendelkezésemre oly kézi könyv, mely hazai magán jogunk e részét a gyakorlatnak megfelelő rendszerbe foglalta volna, a mely egyrészt a kezdőnek utmutatást nyújtana, másrészt pedig mindenkit aki ily természetű ügyekkel foglalkozik, gyakorlati tanácsal s utbaigazítással látna el. E körülmények befolyása alatt állva, már évek hosszu során át gyűjtöttem az anyagot, hogy abból s bírói tapasztalatomból, a jelenlegi jogállapotnak s jogviszonyoknak megfelelő gyakorlati irányú kézi könyvet alkossak, kitűzött czélemat azonban csak most valósíthattam meg. Megjelentendő munkámban a szoros értelemben vett Magyarországára vonatkozó urbéri s a telekkönyvi betétek szerkesztését tárgyzó törvényeket, szabályrendeleteket, miniszteri utasításokat, a telekkönyvek átalakítását tartalmazó igazságügyminiszteri rendeletet s az ezeket megvilágosító bírói intézkedéseket rendszeresen feldolgoztam, felvilágosító jegy-

zetekkel, miniszteri indokolással, gyakorlati iratpéldákkal, rovatos mintákkal és lajstromokkal ellátva sajtó alá bocsájtottam. Midőn munkámat a magyar jogászközönség becses figyelmébe ajánlom, nem az anyagi érdek vezet, hiszen jól tudom, hogy még mai napság az ily vállalkozás nem szokta magát fizetni, hanem teszem ezt azért, mert lelkemben meg vagyok győződve arról, hogy ez által hasznos szolgálatot teszek a jelenlegi s a következő jogász nemzedéknek, a melynek a nagyobb mérvben felmerülő tagosítási, legelő felosztási és elkülönzési általában az urbéri birtokrendezési ügyekben, de különösen az urbéri birtokrendezések folytán szűkséggé váló telekkönyvi átalakításoknál, s az új telekkönyvi betétek szerkesztésénél elkerülhetlenül szüksége van egy elméleti s gyakorlati tanácsadóra s utmutatóra. I. Rész. A szoros értelemben tagosításról szól. I. Fejezet. A tagosítás megengedhetőségéről. 1. Az urbéri peruton való rendbeszedés és a tagosítás közti különbség. 2. A vonatkozó összes törvénycikketek mint kútfők megjelölése. 3. A megengedhetőség iránti kérvény kellékei. 4. A szavazás körüli eljárás. 5. A szavazás eredményéhez képesti bírói intézkedés. II. Fejezet. Az előmunkálatokról. 1. A határjárás. 2. Vállalkozó mérnök felfogadása. 3. A mérnökkel köteendő munkaszerződés tartalma s kellékei. 4. A tagosítandó területek általános felmérése, térképezése s térkiszámítása körüli eljárás. 5. Ügygondnok kirendelés. 6. Az általános műszaki munkálatok felülvizsgálása s hitelesítése. 7. Az urbéri bizottság megalakítása. 8. A kiküldött bírónak s az urbéri bizottságnak hatásköre. III. Fejezet. Az érdembeli tárgyalásról. 1. Az egyezség megkísérlése. 2. Az egyezség tárgyai. 3. Az egyezség kellékei. 4. Az egyezség felülvizsgálása. 5. A peres eljárás módozatai. 6. Az egyéni törzsbirtokok kimutatása. 7. A foglalások kimutatása körüli eljárás. 8. A felszólamlási határidők kitézése. 9. A becselő bizottság alakítása. 10. A becslési és osztályozás. 11. Jogorvoslatok. IV. Fejezet. A végrehajtásról. 1. A felosztási tervezet. 2. A dűllözés s annak fogalma. 3. Az új kihatási földkönyv elkészítése és alakja. 4. A birtokrészlet lajstrom alakja. 5. A tagosításban részesülők bettsoros névjegyzéke. 6. A rendezés folyamán felmerült panaszok felvétele. V. Fejezet. A sorshuzásról. 1. A sorshuzás módozatai. 2. A sorshuzásnál működő bizalmi férfiakról. VI. Fejezet. A hitelesítésről. 1. A hitelesítő mérnök kinevezése s megesketeése. 2. Az általános s részletes műszaki munkálatok felülvizsgálása. 3. A panaszok megvizsgálása s bírói elintézése. 4. A műszaki munkálatoknak hitelesítési záradékkal való ellátása. 5. Az ünnepélyes bevezetés bírói átadás. VII. Fejezet. A költségekről, s a bélyegés illetékmentességről. VIII. Fejezet. A maradványföldekről. 1. Az urbéri rendbeszedés és a tagosításnál előforduló maradványföldek közti különbség. IX. Fejezet. A pusztá telkekről. X. Fejezet. A foglalásokról. Toldalék az I-ső részhez. 1. A birtokrendezésre vonatkozó törvények, rendeletek és rovatos minták. II. Rész. I. Fejezet. A legelő-elkülönzésről. 1. A jobbágyokat illető legelő keletkezése. 2. A legelő-járandóság mértéke. 3. Az elkülönítés körüli eljárás. 4. Legelőnek képzeti telkek utáni kiszabása. 5. A telkes és zsellér jobbágyok közti elkülönítésről. 6. Erdei és gyeplegelőről. 7. Az elkülönítésre vonatkozó egyezkedés megkísérlése. 8. Tágas legelő esetébeni eljárás. 9. Zsellérek legelő-illetményének meghatározása. 10. Az eljárás költségekről. II. Fejezet. Az erdei haszonvételekről. 1. Az 1836. évi VII. és 1871. LIII. t.-cikk. 2. Felvilágosító jegyzetek. III. Fejezet. A nádlási haszonvételekről. 1. Az 1836. évi VI. és 1871. LIII. t.-cikk. 2. Felvilágosító jegyzetek. III. Rész. I. Fejezet. A legelő-felosztás. II. Fejezet. A felosztás megengedhetősége. III. Fejezet. Az előmunkálatok. IV. Fejezet. Az érdembeli tárgyalás. V. Fejezet. A sorshuzás. VI. Fejezet. A végrehajtás. VII. Fejezet. A hitelesítés. VIII. Fejezet. A költségek. Fűggelék. I. Fejezet. A birtokrendezés vagy tagosítás folytán szűkséggé vált telekkönyvi átalakításról. 1. A telekkönyvek átalakítása tárgyában 1869. évi április 8-án 2579. szám alatt kelt igazságügyminiszteri szabályrendelet. 2. Megvilágosító jegyzetek az átalakításhoz. 3. Rovatos minták. II. Fejezet. A telekkönyvi betétek szerkesztéséről. 1. Az 1886. XXIX. t.-cikk. 2. Miniszteri indoklás az 1886. évi XXIX. t.-cikkhez. 3. Miniszteri utasítás a telekkönyvi betétek szerkesztéséről intézkedő 1886. XXIX. t.-cz. végrehajtása tárgyában. 4. A telekkönyvi hatóságok részére szóló utasítás a betétek szerkesztése után követendő eljárásra nézve. 5. Megvilágosító jegyzetek. 6. Rovatos minták a XXIX. t.-cikkhez. 7. Miniszteri körrendeletek az utóbbi törvénycikkhez. Midőn ezek után munkámat a nagyérdemű szakközönség és az érdeklődők szives figyelmébe ajánlom, megjegyezni kívánom még, hogy az előfizetési ár o. e. 4 forint; a mű bolti ára 5 forint leend. Tisztelettel Baky Gedeon ny. kir. törv. bír. köz- és váltó-ügyvéd. Előfizetelni Schvarcz Sándor könyvkereskedésében.

